

Jan Jongepier
orgeladviseur
Emmakade 49
8921 AG Leeuwarden
tel. 058-2120106

Aan: College van Kerkvoogden van de Hervormde Gemeente te Dalen
p/a Postbus 45
9640 AA VEENDAM

12 december 2002.

Eindoordeel

over de herstelwerkzaamheden aan het orgel in de Hervormde kerk te Dalen, uitgevoerd door Orgelmakerij Gebr. Reil bv te Heerde. Opleveringsdatum: 5 december 2002.

Doel van de deelrestauratie was het herstel van pijpwerk en stabilisering van klank en stemming.

Hiervoor is het pijpwerk van de laden genomen en naar de werkplaats overgebracht. Alle vervormingen zijn hersteld, met name ook de bovenranden van het open pijpwerk. De steminrichtingen zijn in orde gebracht, hier en daar zijn nieuwe bovenranden opgesoldeerd. Pijpvoeten met een duidelijke aantasting (versuikering) zijn vernieuwd.

De beide Cornet-banken zijn zijwaarts verplaatst om beter bij het kleinere labiaalpijpwerk van het Hoofdwerk te kunnen komen voor het reguliere onderhoud. De oude conducten zijn hierbij gehandhaafd. Ze zijn met nieuwe conductdelen in dezelfde diameter verlengd.

Enkele verzakte frontpijpen zijn hersteld.

De windladen van beide werken zijn partieel hersteld, waarbij de borings-afdichtingen van de vorige restauratie (telescopen), die inmiddels wat levensduur betreft in de gevarenzone kwamen, maar ook minder gunstig voor de pijp-aanspraak werkten, verwijderd zijn. In plaats hiervan zijn rond de boringen ringen van soepele structuur aangebracht.

Mechanieken en klavieren zijn opnieuw afgeregeld. Kleine beschadigingen rond de klaviatuur zijn hersteld.

De balgtreden zijn onderling verbonden door middel van een ijzeren stang. De balgen komen nu tegelijk omhoog waardoor een grotere wind-stabiliteit is verkregen.

De toegang tot de stemvloer bij het Bovenwerk is zeer verbeterd. Er zijn hekwerken rond de loopvloer aangebracht en de trapopgang is thans voldoende geborgd.

Het resultaat is verheugend te noemen. De klank is veel stabiel geworden, de stemming is weer maximaal correct. Het orgel inspireert weer met een muzikale en tintelende klank.

Bij de keuring bleek, dat de combinatie van Prestant 16 voet discant met Mixtuur en/of Cornet niet mogelijk is vanwege de windvraag van de Prestant disc. 16 voet. Hierdoor ontstemmen de vulstemmen aanmerkelijk. Vaste organist(en) en gastorganisten moeten hiervan wel op de hoogte worden gebracht.

De speelaard van het orgel is zeer aangenaam te noemen.

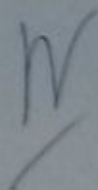
De wind gedraagt zich zeer goed.

De uitgevoerde werkzaamheden kunnen dan ook zonder voorbehoud worden goedgekeurd.

Ik wens de Hervormde Gemeente van Dalen, het College van Kerkvoogden, en de organist(en) van harte geluk met het behaalde resultaat, waarvoor ook een compliment aan het adres van de orgelmaker op zijn plaats is.

Ik dank u voor het gestelde vertrouwen en zie met veel genoegen terug op de prettige samenwerking met vertegenwoordigers van uw college en uw organist.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'W' followed by a diagonal slash.